Prima instanță: Judecătoria Chișinău (sediul Central) (jud. Sergiu Suvac)
Dosarul nr. 2rc-181/24
2-23188333-02-2rc-04062024

D E C I Z I E

30 septembrie 2024 mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrative
al Curții de Apel Chișinău

În componență:
Președintele ședinței, judecător Anton Marina
Judecătorii Mămăligă Natalia
Olga Cojocaru

examinând, fără participarea părților, recursul declarat de către administratorul insolvabilității S.C. „Cariera Micăuți" S.A., Timotin Veaceslav,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de administratorul insolvabilității S.C. „Cariera Micăuți" S.A. -Timotin Veaceslav, în proces de insolvabilitate, împotriva „Terconvit" S.A., „2329083 Ontario INC", S.C.„Tripolium Grup"S.R.L., S.C.„Var-Nest"S.A., S.C.„Teroincom" S.R.L., cu privire la constatarea nulității absolute a contractelor de cesiune a creanței și de preluare a datoriei, cu repunerea părților în poziția inițială, compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău (sediul Central) din 01 aprilie 2024, prin care a fost restituită cererea de chemare în judecată,

c o n s t a t ă:

La data de 22 decembrie 2023 S.C. „Cariera Micăuți" S.A., în proces de insolvabilitate, reprezentată de administratorul procesului de insolvabilitate, Veaceslav Timotin, s-a adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva „Terconvit" S.A., „2329083 Ontario INC", S.C. „Tripolium Grup" S.R.L, S.C. „Var-Nest" S.A., S.C. „Teroincom" S.R:L., cu privire la constatarea nulității absolute a contractelor de cesiune a creanței din 03 octombrie 2016, din 15 februarie 2019, din 14 martie 2019 și de preluare a datoriei din 29 decembrie 2017, din 28 decembrie 2018, din 28 februarie 2019, din 14 martie 2019, cu repunerea părților în poziția inițială, compensarea cheltuielilor de judecată.

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 09 ianuarie 2024, nu s-a dat curs cererii de chemare în judecată depusă de S.C. „Cariera Micăuți" S.A., în proces de insolvabilitate, acordându-i potențialei reclamante un termen de 12 zile din momentul recepționării copiei de pe încheierea în cauză să înlăture neajunsurile la cerere, și anume:

indicarea datelor complete în partea ce vizează reclamantul, precum și datele ce vizează pârâta persoană juridică „2329083 Ontario INC”, cu prezentarea înscrisului privind confirmarea înregistrării persoanei juridice pârâte, din care să rezulte datele de identificare complete ale persoanei, starea persoanei juridice, numărul său de identificare, etc.. De asemenea, s-a solicitat prezentarea traducerii unor înscrisuri, precum și certificarea acestora.

Iar prin încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul Central) din 01 aprilie 2024, s-a restituit cererea de chemare în judecată depusă de S.C. „Cariera Micăuți” S.A., în proces de insolvabilitate, împotriva „Terconvit” S.A., „2329083 Ontario INC”, S.C. „Tripolium Grup” S.R.L., S.C. „Var-Nest” S.A., S.C.„Teroincom” S.R.L., cu privire la constatarea nulității absolute a contractelor de cesiune a creanței și de preluare a datoriei, cu repunerea părților în poziția inițială, compensarea cheltuielilor de judecată.

Nefiind de acord cu soluția instanței de fond la data de 14 mai 2024 prin intermediul poștei electronice, administratorul insolvabilității SA „Cariera Micăuți”- Timotin Veaceslav a declarat recurs împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău (sediul Central) din 01 aprilie 2024.

În motivarea recursului, administratorul insolvabilității S.C. „Cariera Micăuți” S.A., Timotin Veaceslav, a invocat că, încheierea este neîntemeiată și pasibil de a fi casată, menționând că, reclamantul și-a îndeplinit obligațiile și a prezentat în termen actele solicitate de către instanța de fond comunicând totodată faptul că se află în imposibilitate de a prezenta un extras confirmat oficial de către instituțiile competente ale Republicii Canada. A explicat că, datele pârâtului 2329083 Ontario INC au fost indicate din contractele de cesiune de creanță și preluare a datoriei la care acesta este parte. Prin urmare, acestea date se prezumă a fi veridice.

Suplimentar a indicat recurentul că, art. 167 alin. (1) din Codul de procedură civilă, nu stabilește obligativitatea anexării la cererea de chemare în judecată a extrasului din registrul de stat al persoanelor juridice. Mai ales, o asemenea obligație nu poate fi incubată reclamantului când persoana juridica este înregistrată în alt stat.

Solicită admiterea recursului, casarea integrală a încheierii contestate, cu restituirea pricinii la rejudecare la faza de primire a cererii de chemare în judecată.

Potrivit art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Așadar, momentul care declanșează curgerea termenului este cel al comunicării actului de procedură. Colegiul reține că din materialele cauzei nu poate stabili momentul recepționării de către recurent a încheierii contestate.Astfel, nu este posibil de a stabili cu certitudine data la care termenul a început să curgă. În atare circumstanțe, Colegiul consideră că recursul a fost declarat în termen.

În corespundere cu art. 426 alin. (3) din Codul de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

În conformitate cu art.427 lit. b) din Codul de procedură civilă, instanţa de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să admită recursul şi să

caseze integral sau parțial încheierea, restituind spre rejudecare problema soluţionată prin încheierea casată.

Apreciind argumentele recursului, analizând actele și circumstanțele cauzei, Colegiul conchide că recursul este întemeiat și urmează a fi admis, cu casarea încheierii primei instanțe privind restituirea cererii de chemare în judecată și remiterea cauzei la rejudecare la etapa de primire a cererii de chemare în judecată, din motivele expuse în continuare.

În acord cu art. 5 alin. (1) din Codul de procedură civilă, orice persoană interesată este în drept să se adreseze în instanță judecătorească, în modul stabilit de lege, pentru a-și apăra drepturile încălcate sau contestate, libertățile și interesele legitime.

Potrivit art. 166 alin. (1) din Codul de procedură civilă, oricine pretinde un drept împotriva unei alte persoane ori are un interes pentru constatarea existenței sau inexistenței unui drept trebuie să depună în instanța competentă o cerere de chemare în judecată.

Colegiul relevă că, până la intentarea acțiunii civile, urmează a fi verificat faptul corespunderii cererii de chemare în judecată condițiilor de formă și conținut, stabilite la art. 166 și 167 din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art.171 alin. (1) din Codul de procedură civilă, după ce constată că cererea a fost depusă în judecată fără a se respecta condițiile art.166 și 167 alin.1) lit. a), b) , c) și e), judecătorul emite, în cel mult 5 zile de la repartizarea cererii, o încheiere pentru a nu se da curs cererii, comunicând persoanei care a depus cererea acest fapt de încălcare și acordându-i un termen rezonabil pentru lichidarea neajunsurilor.

Din materialele cauzei rezultă că, la data de 22 decembrie 2023, administratorul procesului de insolvabilitate, Veaceslav Timotin al S.C. „Cariera Micăuți” S.A s-a adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva „Terconvit” S.A., „2329083 Ontario INC”, S.C. „Tripolium Grup” S.R.L, S.C. „Var-Nest” S.A., S.C. „Teroincom” S.R:L., cu privire la constatarea nulității absolute a contractelor de cesiune a creanței și de preluare a datoriei, cu repunerea părților în poziția inițială, compensarea cheltuielilor de judecată.

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 09 ianuarie 2024, nu s-a dat curs cererii de chemare în judecată depusă de S.C. „Cariera Micăuți” S.A., în proces de insolvabilitate, acordându-i potențialei reclamante un termen de 12 zile din momentul recepționării copiei de pe încheierea în cauză să înlăture neajunsurile la cerere, și anume: indicarea datelor complete în partea ce vizează reclamantul, precum și datele ce vizează pârâta persoană juridică „2329083 Ontario INC”, cu prezentarea înscrisului privind confirmarea înregistrării persoanei juridice pârâte, din care să rezulte datele de identificare complete ale persoanei, starea persoanei juridice, numărul său de identificare, etc.. De asemenea, s-a solicitat prezentarea traducerii unor înscrisuri, precum și certificarea acestora.

Ulterior, constatând că potențialul reclamant nu s-a conformat indicațiilor stabilite în încheierea din 09 ianuarie 2024 și nu a înlăturat neajunsurile, prin încheierea din 01 aprilie 2024, cererea de chemare în judecată a fost restituită, în temeiul art. 171 alin. (2) din Codul de procedură civilă.

La caz, prima instanță, dispunând restituirea cererii de chemare în judecată, a reținut că reclamantul în termenul stabilit de judecător nu a lichidat neajunsurile menționate în încheierea emisă în temeiul art. 171 alin. (1) din Codul de procedură civilă, și anume nu a fost prezentat înscrisul privind confirmarea înregistrării persoanei juridice pârâte „2329083 Ontario INC", din care să rezulte datele de identificare complete ale persoanei, starea persoanei juridice, numărul său de identificare.

Analizând circumstanțele expuse în raport cu materialele cauzei, Colegiul consideră că prima instanță eronat a restituit cererea de chemare în judecată. În susținerea acestei concluzii se reține următoarele.

Astfel, potrivit art. 167 alin. (1) din Codul de procedură civilă, la cererea de chemare în judecată se anexează:

a) copiile de pe cererea de chemare în judecată şi de pe înscrisuri, certificate de către parte, pe proprie răspundere, într-un număr egal cu numărul de pîrîţi şi de intervenienţi, dacă ei nu dispun de aceste acte, plus un rînd de copii pentru instanţă. Copiile vor fi certificate de către parte pentru conformitate cu originalul. Dacă înscrisurile şi cererea de chemare în judecată sînt făcute într-o limbă străină, instanţa dispune prezentarea traducerii lor în modul stabilit de lege;

a[1]) copia de pe actul de identitate al reclamantului persoană fizică;

b) dovada de plată a taxei de stat şi/sau a taxei de timbru;

c) documentele care certifică circumstanţele pe care reclamantul îşi întemeiază pretenţiile şi copiile de pe aceste documente pentru pîrîţi şi intervenienţi, dacă aceştia nu dispun de ele;

d) documentele care confirmă respectarea procedurii de soluţionare prealabilă a litigiului, dacă respectarea acestei proceduri este prevăzută de lege sau de contractul părţilor;

e) documentul ce legalizează împuternicirile reprezentantului;

f) copia de pe cererea de reclamare a probelor;

g) copia de pe cererea de efectuare a expertizei;

h) copia de pe cererea de numire/recuzare a expertului;

i) copiile de pe alte cereri formulate.

(2) La cererea de chemare în judecată, reclamantul poate anexa şi alte documente şi demersuri.

În acest sens, Colegiul reține că, norma de la art. 167 din Codul de procedură civilă stabilește actele care se anexează la cererea de chemare în judecată.

Colegiul a stabilit că, la data de 20 februarie 2024, administratorul insolvabilității S.C. „Cariera Micăuți" S.A. -Timotin Veaceslav, în scopul îndeplinirii indicațiilor din încheierea instanței din 09 ianuarie 2024, prin care nu s-a dat curs cererii de chemare în judecată a depus o cerere privind înlăturarea neajunsurilor, cu anexe, prin care, inter alia a comunicat că, reclamantul se află în imposibilitate de a obține un extras oficial al persoanei juridice de la autoritățile competente ale Republicii Canada, provincia Quebec, în privința pârâtului 2329083 Ontario INC. Totodată a explicat că datele pârâtului 2329083 Ontario INC au fost indicate din contractele de cesiune de creanță și preluare a datoriei la care acesta este parte și se prezumă a fi veridice.

În atare circumstanțe, instanța de fond nejustificat a restituit acțiunea, deoarece reclamantei nu-i poate fi imputată neprezentarea actelor solicitate de instanță.

Așadar, Colegiul conchide că prin aplicarea sancțiunii procedurale prevăzute de art. 171 alin. (2) din Codul de procedură civilă, manifestată prin restituirea cererii de chemare în judecată din motivul neanexării unui extras confirmat oficial de către instituțiile competente ale Republicii Canada, instanța de judecată a emis o soluție prematură, rezultată din interpretarea eronată a prevederilor legale raportului juridic supus judecării. Or, în speță, instanța de judecată a dat dovadă de un formalism excesiv în raport cu corespunderea cererii de chemare în judecată condițiilor art. 166-167 din Codul de procedură civilă și fără a ține cont de faptul că, potențialul reclamant a avut un comportament activ și a manifestat diligență în raport cu îndeplinirea indicațiile instanței din încheierea prin care nu s-a dat curs cererii de chemare în judecată.

În acest sens, instanța de recurs învederează că, în jurisprudența sa, Curtea Europeană a statuat faptul că, în fiecare caz, urmează să se procedeze la o evaluare în lumina particularităților procedurii despre care se face vorbire. Instanțele trebuie, în aplicarea normelor de procedură, să evite un formalism excesiv care ar aduce atingere caracterului echitabil al procedurilor şi o flexibilitate excesivă care ar conduce la eliminarea condițiilor procedurale stabilite de lege (cauza *Hasan Tunç şi alții împotriva Turciei*, pct. 32-33).

În consecință, Colegiul consideră că, recursul este întemeiat, iar încheierea primei instanțe prin care a fost restituită cererea de chemare în judecată, fiind emisă cu aplicarea greșită a normelor de drept procedural şi în contradicție cu circumstanțele pricinii.

Circumstanțele relatate impun casarea încheierii primei instanțe. Or, dreptul reclamantului de acces la justiție a fost restrâns într-un mod incompatibil cu garanțiile unui proces echitabil, în sensul art. 20 din Constituție și art. 6 CEDO, iar remedierea încălcării este posibilă doar prin casarea încheierii.

În aceeași ordine de idei, Colegiul subliniază că, art. 6 § I din Convenţia Europeană a Drepturilor Omului îi garantează fiecărei persoane dreptul de a sesiza o instanţă cu orice contestaţie referitoare la drepturile şi obligaţiile sale cu caracter civil.

Pornind de la premisa că, drepturile fundamentale trebuie garantate într-o manieră concretă şi reală, iar nu iluzorie şi teoretică, imposibilitatea concretă de sesizare a unei instanţe de către persoana interesată constituie o încălcare a dreptului acesteia de acces la justiţie.

Dreptul de acces la justiţie impune obligaţii în sarcina legiuitorului şi executivului. Statul este ţinut sa acorde oricărei persoane toate facilităţile rezonabile de drept și de fapt, pentru a accede la instanţa, într-un cuvânt, efectivitatea dreptului de acces.

În Constituţie, accesul liber la justiţie este conceput ca un drept al oricărei persoane de a se putea adresa justiţiei pentru apărarea drepturilor, a libertăţilor şi a intereselor sale legitime, garantându-se că, exercitarea acestui drept nu poate fi îngrădită prin nici o lege.

Așadar, instanţa de recurs reiterează că admiterea recursului, casarea încheierii și restituirea cauzei în instanță de fond la etapa de primire a cererii de chemare în judecată, este unicul remediu legal pentru astfel de omisiuni de procedură civilă.

Reieșind din circumstanțele expuse supra, și având în vedere că, încheierea contestată, este în contradicție cu prevederile legale și îngrădește nejustificat accesul la justiție, garantat de art. 20 din Constituție, Colegiul concluzionează despre necesitatea admiterii cererii de recurs, casarea încheierii contestate, cu restituirea cauzei la rejudecare, în aceiași instanță de judecată, în același complet de judecată, la etapa primirii cererii de chemare în judecată.

În conformitate cu art. 427 lit. b), art. 428 alin. (1) din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău,

D E C I D E :

Se admite recursul declarat de administratorul insolvabilității S.C. „Cariera Micăuți" S.A., Timotin Veaceslav.

Se casează încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul Central) din 01 aprilie 2024, emisă în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de administratorul insolvabilității S.C. „Cariera Micăuți" S.A. -Timotin Veaceslav, în proces de insolvabilitate, împotriva „Terconvit" S.A., „2329083 Ontario INC", S.C.„Tripolium Grup"S.R.L., S.C.„Var-Nest"S.A., S.C.„Teroincom" S.R.L., cu privire la constatarea nulității absolute a contractelor de cesiune a creanței și de preluare a datoriei, cu repunerea părților în poziția inițială, compensarea cheltuielilor de judecată, cu remiterea cauzei spre rejudecare, în aceeași instanță, la etapa primirii cererii de chemare în judecată.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Preşedintele şedinţei, judecător Anton Marina

Judecătorii Mămăligă Natalia

Cojocaru Olga